

ÜLDAJALUGU

Demokraatiad ja diktatuurid kahe maailmasõja vahel.

	§	Teemad lahtikirjutatult	Mõisted, organisatsioonid, isikunimed
I	3	Demokraatia laienemine Esimese maailmasõja tulemusena, valimisõiguse laienemine; demokraatlike riikide iseloomulikud jooned; demokraatlikud ja mittedemokraatlikud liikumised; pealetung demokraatiale. Euroopa poliitiline kaart: demokraatlikud ja diktatuuririigid.	Liberalism, konservatism, sotsialism ja sotsiaaldemokraatia, fašism, kommunism, natsionaalsotsialism,
	2		
	2a	Maailmamajandus kahe maailmasõja vahel: majandusliku tõusu ajastu I	majanduslik liberalism, uus kurss,
	3a	maailmasõja järel, börsikrahhi USA-s, suur ülemaailmne majanduskriis ja sellest väljumise teed demokraatlikes riikides (USA, Inglismaa, Prantsusmaa).	Franklin Delano Roosevelt
II	5	Diktatuuride tekkimise põhjused, autoritaarsed ja totalitaarsed	Autoritaarne diktatuur, totalitaarne diktatuur, propaganda,
	6	diktatuurid. Diktatuuride iseloomulikud jooned.	juhikultus, plaanimajandus,
	8	NSVL: majandus-, sise- ja välispoliitika. Natsionaalsotsialistlik Saksamaa: Hitleri võimuletulek, Saksamaa sise- ja välispoliitika.	majanduse industrialiseerimine ja kollektiviseerimine, kolhoos, Vladimir Lenin, Jossif Stalin, Adolf Hitler
III	11a	Muutused igapäevaelus; muutused olmes, moes; naised ühiskondlikus elus; uued ajupesuvahendid.	

NSV Liidu lagunemine. Kultuuri ja teaduse areng XX sajandi II poolel.

	§	Teemad lahtikirjutatult	Mõisted, nimed
IV	28	Gorbatšovi kava NSV Liidu ümberkorraldamiseks: perestroika algus, avalikustamine, uus kurss välispoliitikas, 1991. aasta augustiputš ja NSV Liidu lagunemine.	Perestroika, glasnost, uut moodi mõtlemine välispoliitikas, poliitilise elu reformimine, augustiputš, NSV Liidu lagunemine, Mihhail Gorbatšov, Boriss Jeltsin
V	32 32a 32b	Kultuur ja teadus XX sajandi teisel poolel: massikultuur ja muutused ühiskonnahoiakutes; tuumaenergia kasutamine; kosmoseajastu; infotehnoloogia areng; keskkonnaprobleemid; muutused olmes ja moes.	

EESTI AJALUGU

Eesti Vabariik: Vabadussõda ja areng 1918-1940 (omariikluse kaotuseni)

	§	Teemad lahtikirjutatult	Mõisted, nimed
VI	9, 9a, 9b, 10b 14	Eesti Vabadussõda, sh Landeswehri sõda, Tartu rahuleping. Demokraatlik Eesti ja autoritaarne Eesti; majanduselu, maareform; välispoliitika, Balti liit, Kultuurielu: Kultuurkapital, kultuurautonoomia, haridus, teadus, kirjasõna, muusika, kunst, teatri- ja filmikunst, sport. Eesti Vabariigi põhiseadused. MRP tagajärjed Eesti jaoks: baasideleping, okupeerimine, liitmine NSV Liidu külge. Esimene nõukogude aasta. Põgenemine läände.	Vabadussõjalased, vaikiv ajastu Johan Laidoner, Jaan Poska, Jaan Tõnisson, Konstantin Päts Kultuurkapital, kultuurautonoomia Küüditamine, natsionaliseerimine

Eesti taasiseseisvumine 1987-1991. Eesti 1991-2004.

	§	Teemad lahtikirjutatult	Mõisted, nimed
VII	29, 29a	Uus ärkamisaeg: laulev revolutsioon, vastasseis erinevate poliitiliste jõudude vahel, impeeriumimeelsed jõud, suveräänsusdeklaratsioon, kodanike komiteede liikumine, IME majandusprogramm, iseseisvuse taastamine	Fosforiidikampaania, laulev revolutsioon, suveräänsusdeklaratsioon, üleminekuperiood, referendum, ERSP, Rahvarinne, Eesti Muinsuskaitse Selts, Eesti Kongress, Balti kett, Vaino Väljas
VIII	31	Põhiseadusliku riigikorra ülesehitamine, üleminek turumajandusele, võõrvägede lahkumine, Eesti Vabariigi välispoliitika: ühinemine rahvusvaheliste organisatsioonidega, suhted naaberriikidega	Lennart Meri, Arnold Rüütel

Põhikooli eksami koostamisel võetakse aluseks 9. klassi õpik Einar Värä, Tõnu Tannberg, Ago Pajur. Lähiajalugu. I ja II osa. Kirjastus AS Bit: 2004.